

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
 Félévre — — — — — 3 „ —
 Negyedévre — — — — — 1 „ 50 „
 Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.
 Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Szent Istvánt gyalázó képviselő.

Szomorú dolog, hogy ilyen is akad a magyar parlament tagjai között. Ha Vajda János, vagy nemzetünknek más hirhedt ellensége tette volna, akkor sem lenne rá mélység, hogy magát magyarnak valló, sőt függetlenségének tartó (bár a függetlenségi pártból rég kitessékelték) képviselő tett, szomorú jele annak, hogy parlamentünknek nemcsak értelmi nivója, hanem nemzeti érzése is hihetetlenül mélyre süllyedt.

Az a mentegetőzés, amit Benedek János, ez a szabadműves és radikális allűrjeiről ismert képviselő otromba gyalázkodására felhozott, még jobban jellemzi az ő végtelen korlátoltságát. Aki Szent István egyéniségét, tetteit és alkotásait nem az ő korának elvei és körülményei, hanem a saját maga korának, vagy pláne személyének elvei szerint ítéli meg, az kiállította magáról a szegénységi bizonyítványt, az evvel elárulta, hogy nem való a törvényhozás csarnokába még teremőrnék sem.

Aki Szent Istvánt, kinek providenciális bölcsességét ma is, kilenc század multán is, áldva csodálja és dicsőíti népe s aki nemcsak nemzetének legnagyobb királya, hanem egyúttal az akkor ismert művelt világnak is legnagyobb embere volt, aki ezt a Szent Istvánt „hülyének” mondja, az a saját elméleti fogyatékosságáról szolgáltat kiáltó bizonyítványt.

Aki nemzeti dicsőségünknek e herosztát, kinek a századok viharai közt fenmaradt áldott és dicsőséges Jobbjához kegyelettel zarándokolnak a nemzet hű fia ma, a XX. században is, — aki nemzeti létünk megalapítóját, aki nemzeti függetlenségünk és alkotmányunk élő szimbolumának, a magyar szent koronának szerzőjét és első viselőjét gyalázni meri, — az nem méltó a magyar nép bizalmára.

Szent István uralkodói működése nélkül Benedek János ma nem lehetne a magyar törvényhozás tagja. Ha mégis gyalázni meri a nagy király emlékét, annyit elvárhat tőle a nagy király hű népe, hogy legyen következetes, tegye

le azt, amit Szent Istvánnak köszön, tegye le mandátumát.

Bármily szomorú legyen is a czirkveniczai eset, van egy felemelő benne. Benedek képviselő otromba gyalázkodása nem maradt méltó válasz nélkül. Dr. Árkay Ferencz kereskedelmi miniszteriumi miniszteri fogalmazó, ki Benedek gyalázkodását hallotta, nyomban megmagyarázta neki, hogy ilyen kijelentés nem egy magyar képviselőnek, hanem egy sarki hordárnak a szájába sem való. Sajnos, hogy ebből szóváltás és affér keletkezett, de örvendetes dolog és jele az idők változásának, hogy szent királyunk gyalázkodását nem hagyják ma már szó nélkül. Másfél évtizeddel ezelőtt, mikor az egyházpolitikai küzdelem megmérgezte a lelkeket, bizony-bizony alig mert volna valaki egy képviselőt ilyenmiért meglecczkéztetni. Az újabb fellángolt hazafias és keresztény érület erősödésének a jele, hogy akadnak immár bátor férfiak, akik készek sikra szállni a magyar nemzeti és keresztény eszményekért. Minél több ilyen Árkay akad és minél imponálóbban lépnek fel a

A kék hegyek közül.

— Irta: M. B. —

Hol a Szamos más ölére vágyva
 Tova siet szerelemfutásba,
 Hogy aztán a várt örömbé szálljon;
 Ott vagyok honn... Azon a szép tájon.

Hol a vágyak ezer raja éled,
 Szébb a halál, biztatóbb az élet...
 Egyre nevet a nap az ég arcán:
 Ott születtem... szürke Szamos partján.

Habzugása altatott el este.
 Ébredésem anyám szeme leste.
 Simogatta, becézgette arczom...
 S én gagyogtam: „Nézd anyácskám, alszom!”

De boldog is, kit anyacsók ébreszt,
 Arany remény, madár dala éleszt!...
 Messze, hol a Szamos vize árad
 Hogy felejtsem én el azt a tájat?

Ott vetém ki a legelső horgot,
 Azóta bár sok ezer hab hordott,
 Mégis mintha most is látnám képem:
 Szürke Szamos sápadt víztükrében.

Mintha most is félig vízben állnék,
 Kis halakra, uszó fákra várnék...
 Mintha lesném horog bicezenését,
 Vagy csodálnám nyári égnek kékét.

S míg e képet nézve elmerengek:
 Ott vagyok már, mint visszatért gyermek.
 Hazafutok... kikapunk bezárva...
 Ölelőkart — ne várjon az árva.

Csak te szólasz hozzám Szamos habja.
 Jó anyámat halál keze tartja.
 Beléd hull a szegény gyermek könnye...
 Tovább megyek s mintha minden
 Emlék velem jönne...

Azok a kis sirhantok...

— Levél egy szenvedő anyához, de minden anyához, kinek kis sirhantja van. —

Ön azt írja mélyen tisztelt asszonyom,
 hogy nagyon boldog volt s ma — végtelen boldogtalan.

Boldogsága oda van temetve *abba a kis sirhantba*. Ott künn... a halottak városában.

Boldogtalanságának oka valóban szívet szaggató — *fájdalom*.

Elvesztette azt, kit e földön legjobban szeretett. Véréből való vért. Szívéből való szívét — kis fiacskáját. Keresi most is, mikor e sorokat írom — keresi házában minden rejtekében. Minden zugában, hol egykor bujósokát játszottak. Keresi játékaik közt. Keresi nappal — éjjel azt, ki családi életének kapcsa, középpontja, anyai gondjainak vidámitója volt.

Krámer Jeremiás

butorraktára Szatmár

(a színházzal szemben.)

Teljes hálószoba berendezés, mely áll 2 szekrény,
 2 ágy, 2 éjjeli, 1 mosdóból. Ára 120 frt.

Teljes ebédlő berendezés modern stílusban, mely
 áll 1 kredencz, 1 ebédlő-asztal, 6 borszék,
 1 szőnyegdiványból. . . . . Ára 130 frt.

Benedek Jánosok ellen, annál ritkább lesz az ilyen otromba támadás nemzeti és vallási eszményeink ellen.

Az új végrehajtási törvény. A hivatalos lap keddi száma közli a végrehajtási eljárásról szóló új törvényt és az igazságügyminiszternek az új törvény végrehajtásáról szóló rendeletét. A tizenöt szakaszra terjedő miniszteri rendelet megállapítja, hogy az új törvény szeptember 9-én lép életbe és hogy a már megindított végrehajtási eljárások, a mennyiben a foglalás e határnap előtt megtörtént, zavartalanul tovább folytathatók. Azt a bejelentést, hogy a hitelezőknek az új törvény kihirdetése előtt lejárt követelése van, a melyet a régi törvény szerint akar végrehajtás útján biztosítani, augusztus hó 25-étől számított harmincz nap alatt kell az adós lakhelyének járásbiróságához bejelenteni. A bejelentés költsége az adóst nem terheli.

A bankkartzel ellen. A bankkartzel káros kihatásai még ez ideig kiszámíthatatlanok. — Hogy nagyon káros s óriási hátrányára lesz az ország gazdasági fejlődésének, azt már mindenki tudja és mindenki tiltakozik is az ellen. Ez ideig csak magánosok és egyes egyesületek voltak a tiltakozók sorompójába, most azonban megmozdultak a törvényhatóságok is. A mozgalom megindítója Baranyavármegye. — Átlátva a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetet, felismerte a jövő veszedelmét, melyet a bankkartzel okozhat, azért legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy akezióba lép a bankkartzel ellen. Elsősorban felirattal élt a kormányhoz, a melyet arra kért, hogy a bankkartzel megkötése ellen tegyen meg minden intézkedést. Ha

azonban még ennek daczára is megkötik egyes intézetek a kartzelt, úgy ezeknek támogatásától az állam álljon el s a pénzt olyan intézetek segélyezésére fordítsa, amelyek kartzeltől állanak. Továbbá törvényhozásilag rendeljék el, hogy a kamat 6 százaléknál magasabb nem lehet s így a jelenlegi 8 százalék két százalékkal esnék. A feliratot minden vármegyének megküldte Baranyavármegye oly felkérésrel, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz.

Érthető miért. Ha azon szokatlan támadások okait keressük, miknek a nemzeti kormány az idegenek részéről napról-napra ki van téve, nem utolsó azon közgazdasági tevékenység, melyet a nemzeti kormány rendkívül nagy szorgalommal folytat. Rövid idő alatt 18 közgazdasági irányu törvényjavaslat fogja az országgyűlést foglalkoztatni. Ezek közül már nyilvánosságra került és a közgazdasági körök tanulmányozásának tárgyát képezi: 1. Az ipartörvény. 2. A vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény. 3. A helyi érdekű vasutakról szóló törvény. 4. Az új vasuti üzletszabályzat. 5. A családi otthonról szóló törvény. 6. A közadók kezeléséről szóló törvény. 7. A kivándorlásról szóló törvény. Már készen vannak s a közel jövőben nyilvánosságra hozatnak: 8. A munkásbiztosítás reformjáról. 9. A gyufáról (fehérfoszfor alkalmazásáról). 10. Az élelmiszerek hamisításáról. 11. A szövetkezetekről. 12. Az usztoról. 13. A telefonról. 14. A vámkezelésről. 15. A szabadalmakról. 16. A védjegyekről (ipari mintavédelem). 17. A tőzsdéről. 18. A polgári perrendtartásról szóló törvénytervezetek. Ha így haladunk, a közgazdasági tér teljesen megszűnik a zavarosban halászó üzérkedés terrenuma lenni. A nép tudatlanságát s a közgazdasági törvények eddigi

hiányosságát kihasználó idegenek gyűlölete az üdvösen munkálkodó nemzeti kormány ellen tehát nagyon is érthető.

Tanítók lelki gyakorlatai.

Épületes, valami fölemelő jelenség az a jámbor szokás, mely — dicsérettel legyen mondva — egy némely helyen nem szokássá, de egész rendessé vált nem parancsra, kényszerítésre, hanem csak egyszerű felszólításra és óhajra. Így a pécsi egyházmegyében évről-évre összegyűlnek a katolikus tanítók legalább háromnapos sz. gyakorlatra. Így van Nagyszombatban, hol a jó Jezsuita Atyák t. házfőnöke hirdeti a napokat s ezen napokra a megjelenőknek bizonyos kedvezményeket ad a házban: lakás, étellemezés.

Ami egyházmegyénkben a nagykarolyi esperesi kerület tanítói — ha jól emlékszem — minden év virágvasárnap előtti pénteken gyűlnek össze Nagykárolyban s közösen végzik husvét sz. gyónásukat és sz. áldozásukat. Ilyenkor a vidéki tanítók a nagykarolyi kartársak vendégei. Ime az utolsó vasora emléke!

Magam is lehettem szerencsés e derék esperesi tanítói kör tagja lenni, ezt látva épültem rajta.

Lehetnek rosszakaratu gyanúsítók, akik az ilyösszejövetelnek nem barátai, esetleg rágalmakat is koholnak az ilyen összejövetelekről, hagyjuk az ilyeneket a maguk balga felfogásában, az ilyenektől megijednünk nem szabad. Egy kath. tanítónak minden más foglalkozásu és állásu egyénnél sokkal jobban kell minden téren, minden lépésében, minden tettében éreznie katholicitását. Katholicus öntudattal megdönthetetlen, kitartó, kath.

De hasztalan!

Ő nincs otthon. Nincs az élők városában sem. Ott nyugszik abban a kis sirhalomban... a halottak városában.

Játékszerei, könyvei itt maradtak. Ott hevernek érintetlenül. A ház üres, kietlen, esöndes. Csak egyetlen egy érzi magát jól. Az ádáz fájdalom. Vihogva — sugdossa:

— Hiába keresed. Ő nincs többé.

— *Miért hát tovább élned?*

Asszonyom! Tisztelettel hajlom meg anyai mély és kimondhatlan fájdalma előtt. A nőt mindig tisztelet illeti meg, mikor Kálvárián át jutott az anyai üdvösséghez. De azért mondom: a nő akkor legtisztelteméltóbb, mikor arra a másik Kálváriára lép, ahol elveszti gyermekét.

Azért én legjobban értem könyveit. S van melegen dobogó szívem, hogy átéljem a Kálváriának borzasztó éjjelét...

* * *

Ámde lássa, mégis kénytelen vagyok kimondani asszonyom, hogy az anyának még ily mélyes fájdalom mellett is *élnie kell!* Minden ember élete szent teher, viselnie, hordoznia kell azt ünnepélyesen. De az anyáé százszorosan szentebb. Áldozatul kell azt letennie családjá szentelt berkében.

— Láttam — írja egy derék írónk — ó-kori képet. Egy római leány nyaláb virágot tesz az oltárra. A keresztény nő, mikor férjhez megy, ilyen virágáldozatként viszi életét a férfiúhoz.

Nem ön az első, sem utolsó — asszonyom — e bus földön, akit az a jó Isten, a mi Istenünk még nagyobb fájdalommal sújtott. És nem első, sem utolsó, akik a villám-sújtó csapás első pillanatában azt hiszik, hogy csak le kell feküdniök és készen van az új terítő. Az anya terítője.

Oh anyák! Tudta a teremő, hogy nektek egy nagy, kiváló és csak titeket illető hatalomra leszen szükségtek. Arra, hogy szelid, biztató mosolygásokat sokkal hamarabb megvidámitja az élet egét, mint magatok is reméllitek.

Hogy asszonyom? Ön kivétel volna? Önnek nem adta volna meg a jó Isten ezt a titkos, csudás hatalmat? Az ön mosolya, mely egykor, nem rég még beragyogta gyermeke ábrázatát, ne tudná szétüzni, megtörni egykor a bánat fellegét?

Nem tudom, nem szabad elhinuem!

* * *

Ime, már is találom levelében egy derengő sugárkát. Nem is sejtí, hogy egyetlen

sorából, sóhajából kilopózik egy kis világgosság — a vak, ölj sötétségéből.

Eltalálja, melyik e sor? Azt írja, hogy kis fia olyan szépen tudta imádkozni a „*Miatyánk*“-ot.

No lássa Asszonyom! Ennek az imádságnak szent szavai közt van egy pár szó, melyet naponkint önnek sutogott az az égbe röpült kis angyal.

Ismeri-e ezen szavakat?

Oh, bizonyára — igen. Vagy ha elfeledte volna, meglássa csak, álmaiban fog lejőni az a fücska. Kis kezeit ismét öszteteszi. Ugy mint a minap még, nem rég. És ő fogja önt asszonyom megtanítani azokra a szentelt szavakra.

— *Miatyánk Isten... legyen meg a te akaratod.*

— Anyjukám, mondjuk együtt szépen, esendesen:

— Legyen meg Atyám, a te akaratod. Hiszen te tanítottál reá, édes jó Anyjukám.

* * *

És nem fogja önnek asszonyom azt mondani:

— Anyám! *Ne sirj!* Isten haragszik. Isten parancsolja, hogy

— Ne sirj!

MOLDOVAN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

ITT AZ ALKALOM!
Üzlet átalakítás miatt mélyen leszállított árak!
Batiszt, zefírek 12 krajczár. Kartonok és mosódelinek 22 krajczártól. Szövetek, delinek, batisztok, vásznak, kanvásznak és minden más czikkeken.
LESZÁLLÍTOTT ÁRAK. CSAK RÖVID IDEIG.

meggyőződéssel kell bírnia, katholicitását minden időben és helyen megvallania. Ha széjjelnézünk a társadalomban, majdnem minden téren és irányban azt vesszük észre, hogy mi kath. mindenben hátra vagyunk. A magunk ügye, jogaink megvédése, előhaladásunk, anyagi helyzetünk javításáért verejtékes küzdelmet kell kifejtünk. Pedig sok ezren vagyunk kath. tanítók, de nincs közöttünk összetartás. Azt mondta egy régi bölcse: „Egyetértés által a kis dolgok növekednek, egyenetlenség által a legnagyobbak is összedőlnek.” Közös érdekeink és célunk elérésére elválaszthatatlan összetartás, szolidaritás, egységünk iránt tartozó hűség, kötelességeink teljesítésében lelkiismeretesség, hivatali elüljáróink iránt a kötelel engedelmség és tiszteltet kívánatnak meg, így kell előbbre haladnunk, hogy: „A társadalom becsülje meg a tanítóban az embert, mert ha a társadalom a tanítóban csak a tanítót becsüli, a tanító is csak mestersége massájának tekintí a reábizottakat.”

A példa vonz. Rendkívül nagy hatása van a tanító példájának a község lakosaira, minden lépésért, tettért, családi életét az egész község figyelemmel kíséri. Keresztény katolikus kötelességeinek teljesítésében példát kell adni. Vallási kötelelmeinek teljesítésében legyen buzgó és őszinte. Nagy szüksége van a tanítónak arra, hogy szívből vallásos legyen, fáradságos és nehéz munkájához a hitből merítsen erőt, türelmet, kitartást, szeretetet. Ezen kiváló tanítói erények megszerzésére fontos tényezőnek tartom az évenként — mondjuk egyszer — tartandó lelki szentgyakorlatok végzését. Egy évben a család fenntartásának terhes gondjai, a mindennapi fáradságos munka kimerítik a testet, egy ilyen lelki gyakorlat — mint a hideg víz fölfrissíti az eltikkadt testet — úgy az egy pár napi

Mert sirni szabad! Isten adta a könyveket. Isten szentelte meg és törli le a könyvhullatást. . .

— Csak ne zúgolódjál! Ne tarts azokkal, kik ma már a sötét világfájdalomnak rabjai. Akik úgy tartják, hogy egyedüli mentesség a sötét sirhalom, ahol többé nincs — fájdalom.

Nem, nem! A fájdalmat meg kell érteni. És meg lehet ám érteni.

Őn is megérti asszonyom, mint anynyian és anynyian, kik mikor e sorokat olvasák, lélekben legalább ráborulnak azokra a kis sirhalmokra.

Oh, mert be sok a száma ezeknek a sirhalmoknak a mi temetőinkben, a mi halottaink városiban. . .

Ki tudná azokat megszámlálni? Csillag nincs annyi az égen, vagy legalább nem futott le annyi csillag az égről, ahány könyvessepp ömlött ezekre a kis sirhalmokra. Hullám nem szaladt le a folyókon, amennyi könyv esordult ki ezekért a kis sirhantokért.

És Isten mégis letörli a könyvhullatást és elesendesíti a sóhajást. . .

Ez a fájdalom örök titka.

Bodnár Gáspár.

magabaszállás, elmélkedés, könnyűvé teszi. Fölvidult lélekkel a test is rugékonyabb.

Kísérletet tehetnének egyházmegyénkben is.

Szívesen vesszük a felvetett eszme tisztázásához a komoly hozzászólásokat, e beces lap oldalai nyitva állanak.

M—k.

H I R E K.

Püspöki tanácskozás. Holnap a hercegrímás budavári palotájában püspöki tanácskozás lesz, melyen a püspök ur Ő Meltósága nem vehet részt, mivel orvosi tanácsára a hosszabb utazástól ez idő szerint még tartózkodnia kell.

Tisztújítás a szomszédban. Az ungvári tisztújítás a következő eredménnyel járt: polgármester: Finciczky Mihály, ügyész: dr. Sajó Elek, közigazgatási tanácsos: dr. Mocsáry Miklós, adóügyi tanácsos: Reviczky Károly, katonai tanácsos: Felföldy István, számvevő: Jáger Bertalan, pénztáros: Gulácsy István, ellenőr: Podussányi Ottó és rendőr-alkapitány Markovszky Sándor.

Az új közjegyző helyettes. Kaminzsky Mihály halálával Nagyszőlősen megüresedett közjegyzői állás betöltetlen lévén, a közjegyzőség teendőinek ideiglenes ellátására a kassai kir. közjegyzői kamara Schwarzer Ödön beregszászi kir. közjegyzőt rendelte ki.

Áthelyezett főhadnagy. A honvédelmi miniszter Csaszókóczy Emil főhadnagyt ezredadjudánsi minőségben Máramaroszigetről városunkba helyezte át.

Áthelyezett számellenőr. A pénzügyminiszter az elhalt Jovanovits Iván pénzügyi számellenőr helyére az ungvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Kossuth László gyulai számellenőrt helyezte át.

30 éves jubileum. Auguszt. 30-án ülte Perényi János tanítóképző igazgató tanárságának harminc éves jubileumát. Hogy növényekkel is mindig csak atyai szívének jószágát érezte, bizonyítja az, hogy noha szerénysége csak titokban szerettei körében akarta megülni e napot, mégis egész sora érkezett a hálálkodó leveleknek és sürgöny sürgöny után hozta a hálás tanítványok és jóbarátok kívánatait.

Hymen. Lovag Berkesz Lajos, a debreceni kir. ügyészséghez beosztott joggyakorlónok jegyet váltott Nagybanán Oblatek Béla m. kir. bányatanácsos leányával Juezikával. — Várady Albert kinstári számsziszta a napokban esküdt örök hűséget Felsőbányán Faludi Esztikének. — Hajdu Péter kishodosi ref. lelkész szombat esküdt örök hűséget Zeke Berta kisasszonynak, Zeke Vince földbirtokos leányának. — Füzesséry Pál szatmári magántisztviselő szombat kelt egybe Erdős Vilmával, Erdős Károly iparos leányával. — Balogh György hőmezővásárhelyi állami tanító augusztus 27-én kelt egybe özv. Novák Antalné leányával, Erzsike kisasszonnyal — Revisnyei Reviczky Gyula iskai lakos utbiztos jegyet váltott dr. Brascsajkó Gyula huszti ügyvéd leányával Máriaival. —

Füzesséry Géza dr., beregszászi gyakorló ügyvéd a napokban esküdt örök hűséget Beregszászban Szabó Albert kir. tanácsos, hitelintézet vezérigazgató leányának, Mariska kisasszonynak.

Uj osztálymérnökség. A mátészalkai vonat megnyitásával felállították városunkban a III-ik számú osztálymérnökséget, melynek vezetőjéül Bakó Ignác mérnök nevezetett ki.

Tanárválasztás. A felső keresk. iskolánál újonnan szervezett magyar-német nyelvi tanszékre a helybeli ref. főgimn. tanárát, Berkky Lajost választották meg hat pályázó közül.

Tanügyi hírek. Mihály Ferenc kir. s. tanfelügyelő szabadságidejének leteltével tegnap hazaérkezett s átvette hivatalának vezetését; Faragó Ignác tart. es. és kir. főhadnagy, kir. s. tanfelügyelő szintén hazaérkezett szabadságáról és a rendes működést megkezdte. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Román József okl. tanítót gyógy-paedagógiai tanfolyamot végzett szatmár-németi-i lakost a szatmár-németi-i áll. iskolához rendes tanítónak nevezte ki s szolgálat-tételre a Kinizsi-utcai áll. iskolában elhelyezett gyengeelméjűek iskolájához osztotta be. Krizsán Gábor remetemezői áll. el. isk. igazg. tanítót a kultuszminiszter hasonló minőségben saját kérelmére a nagyváradi új áll. iskolához helyezte át. Szatmárvármegye kir. tanfelügyelősége saját hatáskörében addig is, míg a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter végérvényesen intézkedik, Kótai Lajos Kinizsi-utcai áll. isk. igazgatót a központi, Rákóczi-utcai iskola igazgatásával bizta meg, a Kinizsi utcai iskola igazgatásával Székely József kültelki isk. igazgatót bízott meg s így az üresedésbe jött kültelki igazgatói állást Neubauer Elemér központi áll. isk. tanítóval töltötte be. Az illető igazgatók működésüket a tegnapi nappal megkezdették. A mikolai újonnan rendszeresített áll. iskolához a kultuszminiszter Lukovics Endre sikarlói tanítót helyezte át, egyben az ezen iskola igazgatásával megbizta. Zsilinszky István nagysomkúti áll. tanítót saját kérelmére a miniszter állásától felmentette, nevezett tanító ugyanis a nagysomkúti postamesteri állásra nevezetett ki.

Gyászhir. Miller János nyug. terbesfehérpataki tanító leánya, Miller Erzsébet 31 éves korában elhalt. A megboldogultban Miller János márokpapi rk. lelkész nővérét gyászolja. — Almer Lajos Nagybanán város képviselő testületének és vármegyénk törvényhatósági bizottságának tagja Budapesten hosszas szenvedés után 55 éves korában elhalt. — Frank Irma 32 éves, kassai óvónő augusztus hó 26-án a szatmári közoktatásban meghalt. — Molnár Ignác, ki Tiszaujlak városnak 25 éven át volt levélhordója, a közkedvelt „Náci bácsi“, pár napi kinos szenvedés után f. év aug. 25-én Tiszaujlakon 55 éves korában meghalt. Két év óta már a nyugalom óráit élvezte, a város közönsége még sem feledkezett meg szeretett levélhordójáról. Ravatalára ugyanis hatalmas babérkoszorút helyezett. Molnár Károly, máramaroszigeti segédlelkész, lapunk munkatársa édesatyját gyászolja a boldogultban.

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Libériák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősúlyt az elegáns szabás és finom kivételre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítványaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben.

Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, szabó-
mester.

Lelkigyakorlatok. Riesz Ferenc, Jézustársasági atya, budapesti házfőnök, szept. első napjaiban lelkigyakorlatokat tart az ungvári székesegyházban a g. kath. tanítók részére.

Tanügyi hírek. Keresztény Tivadar okl. tanító a zugói, Dézsi István okl. tanító a barabási, Németh Margit okl. tanítónő a pálfalvai állami elemi iskolához neveztetett ki, míg a zápszonyi áll. elemi iskolához Simon Károly és neje szül. Barlangi Mária helyeztetek át Halmiból. — Krespay Gyula okl. tanító az ökörmézdi állami népiskolához rendes tanítónak, Tóth Ilona okl. tanítónő a halmi állami népiskolához rendes tanítónőnek neveztetett ki. Zsebők János csáktornyai állami polgári iskolai rendes tanító a nagyszöllősi polg. iskolához helyeztetett át.

A hírlapirodalomból. A Felsőbányai Hírlap szerkesztését pár hónapra a távollevő dr. Moldován F. szerkesztő helyett ideiglenesen Krasznay Zsigmond vette át.

Megjutalmazott tanítók. A vallás és közoktatási miniszter Czilli György fényi és Ritli Mihály felsőkerepeczi róm. kath. kántortanítóknak a népnevelés terén szerzett kiváló érdemeik jutalmazásaképpen évi 200—200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlékot engedélyezett.

Joggyakornokok kinevezése. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke Papp György nagykarolyi járásbírói, Kádár Iván debreceni törvényszéki és dr. Ambrózy Sándor szatmárnémeti törvényszéki díjtalan joggyakornokokat segélydíjas joggyakornokoknak, Gazda László zilahi lakos ügyvédjelöltet a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokoknak nevezte ki.

Zarándoklat Rómába. A Pázmány-Egyesület országos zarándoklata Rómába X. Pius pápa aranymiséje alkalmából indul Budapestről október 5-én, visszaérkezik okt. 13-án. A római tartózkodás öt nap. Jelentkezni lehet 1908 szept. 20-ig a Pázmány-Egyesület elnökségénél: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

A tanítástól eltiltott tanítók. Vármegyénk közigazgatási bizottsága a vármegye területén alkalmazott alábbi képesítetlen tanítókat tiltotta el a vármegye területén levő valamennyi bármely jellegű iskolában való tanítástól: Brunner Teréz sárközi r. kat., Katócz László jaderi g. kat., Kondor György szoldobányi g. kat., Hajnal József hodászi ref., Bolkis György láposbányai g. kat., Les Gergely gyökeresi g. kat. és Egeressy Imre lelkész, a borzovai ref. iskolánál alkalmazott tanítókat.

Elitelt főispáni titkár. Vojnarovics Sándor dr. volt főispáni titkárnak lapunk olvasói előtt ismeretes váltóhamisítási ügyében a minap mondott ítéletét a helybeli kir. törvényszék Vojnarovicsot hét havi börtönrre ítélte. Az elitelt felebbezett.

Műkedvelő fényképezők egyesülete Szatmáron. Városunk és vidéke amatőr fényképezői óhajtják az egyesülésben rejlő erőt érdekeik előmozdítása, képességeik fejlesztése és a művészibb munkához szükséges eszközök, így műterem stb. megszerzése végett felhasználni. Ezért erőink számbavétele

és a teendők megbeszélése végett kérjük az az összes érdeklődőket, hogy az e tárgyban Szatmáron, 1908. szeptember 4-én pénteken délután 5 órakor a városháza kis tanácstermében tartandó értekezleten minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Hatvani Béla tanár, Dr. Nagy Géza ügyvéd.

Gazdasági előadás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület erkölesi támogatása és ellenőrzése mellett működő Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet főtitkárja, Aczél Dezső f. hó 9-én szerdán, d. e. 10 órakor a városháza nagytermében előadást tart a műtrágyázásról.

Megrendítő szerencsétlenség történt pénteken délelőtt Perecsenyben. A hitelszövetkezeti raktárban Poósch József raktárnok a múlt héten készített, de még nem jól működő felhuzógépen javítani akart. Munka közben azonban egyensúlyt veszített s az emeletnyi magaságból fejfel leest. A szerencsétlen raktárnok 10 perc múlva kinszenvedt. A gyorsan előhívott orvos már csak a halált konstátálhatta. A halált az agyra ömlő vér okozta. Poósch 41 éves volt, özvegye és két leánykaja gyászolja.

Felemelt helyárak. A városi tanács hozzájárult ahhoz, hogy Heves Béla színigazgató az emeleti középpáholyok árát 100 K-val, az emeleti oldalpáholyokét 50 koronával és a támlásszékeket 20 koronával felemelje. Ez utóbbinak napi ára 2 K 20 f. lesz. Ezen felemelésnek oka, hogy Heves a honvédenekart drágábban fogja kapni, mint elődjei. Az új társulat október 15-én kezdi meg előadásait.

A tankötelesek összeírása. F. hó 15—25-ig a be nem iratkozott tanköteleseket egy összeíró bizottság házról-házra járva összejárja. Figyelmeztetnek a szülők, gyámok, gazdák, iparosok szóval mindazon egyének, kiknek lakásában tanköteles gyermek tartózkodik, hogy az összeíró bizottsági tagoknak csak a valót mondják be, mert a valótlannal bevállalás 100 koronáig terjedő pénzbírsággal büntetettik.

Lóverseny. Folyó hó 27-én lóverseny lesz városunkban. Kezdeté délután fél 3 órakor. Nevezési zárnap szeptember hó 12-ike. I. Mezőgazdák versenye. Díj 150 korona. Ebből 80 korona az első, 40 korona a második, 20 korona a harmadik, 10 korona a negyedik beérkező lónak. — II. Sikverseny. Díj 1150 korona, ebből 800 korona Szatmár város által, 350 korona a földmívelési miniszter által adva. 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadik, 50 korona a negyedik beérkező lónak. — III. Tenyészverseny. Sikverseny. 1000 korona, adja a földmívelésügyi miniszter. Ebből 700 korona az első, 200 korona a második, 100 korona a harmadik beérkező lónak; 4-ik ló beiratási díját menti. IV. Akadémia-verseny. 1000 korona, adva az urlovasok szövetkezete által, 150 korona a földmívelésügyi miniszter által nyújtandó segélyből. Ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a második, 100 korona a harmadik, 50 korona a negyedik beérkező lónak. — V. Hölgyek díja. Vadászverseny. 200 korona értékű tiszteletdíj az első, 100 korona értékű tisztelet-

díj a második, 50 korona tiszteletdíj a harmadik beérkező lónak, a 4-ik beiratási díját menti. — VI. Gátverseny. 750 korona, ebből 150 korona adva a Magyar Lovaregyletnek a földmívelésügyi miniszter által pótoltt díjából, 600 korona az első, 100 korona a második, 50 korona a harmadik beérkező lónak. Versenyintézőség: Igazgatóság: berencezi Kovács Jenő elnök, Cholnoky Imre, Domahidy Elemér, Kende Zsigmond es. és kir. kamarás, Liptay Béla, mint az Urlovasok Szövetkezetének kiküldöttje, Vajay Károly polgármester. Bíró: Szerdahelyi Ágoston és berencezi Kovács Jenő. Indító: Kállay Szabolcs. Mázsáló: Soltész Miklós. Titkár: Poszvák Nándor. Pálya-orvos: dr. Kölcsey Ferenc.

Uj tanárok. A szatmárnémeti ref. főgimnázium fenntartó testülete a rendes rajztanári tanszékre Hatvani Béla helyettes tanárt jelölte kinevezésre a miniszterhez, egyúttal a magyar-latin tanszékre Győre István m.-szigeti helyettes tanárt, magyar-német tanszékre pedig Bartsch Aurél tanárjelöltet választotta meg helyettes tanárokkul.

Felfüggesztett végrehajtó. Az Alsó-vereckéről nemrég Munkácsra áthelyezett Dobsa Lajos kir. bir. végrehajtó napfényre jött vereckei büneiért a beregszászi kir. törvényszék elnöke által állásától felfüggesztetett.

Az ujonczok bevonulása. Az ujonczok f. évben csak október 6-án kezdik meg a tényleges szolgálatot. Behívjuk erre a napra szól. Az egyéves önkéntesek azonban már október 1-én kötelesek jelentkezni. Ugyan-csak október 6-ára hívják be nyolcz heti ki-képzésre a póttartalékosokat is.

Ebzárlat. Tudatom a város közönségével hogy a város területén kóborolt és egy gyermeket megmart veszettség gyanus ebnek kóborlása folytán az 1881. évi III t. c. 68. § értelmében a mai naptól számított további 40 napra az ebzárlatot elrendelem. Az ebek biztosan záró szájkosárral látandók el, vagy megkötendők. A szájkosár és poráz nélkül az utcán talált ebek összefogatnak, kiirtatnak, tulajdonosaik pedig megbüntettetnek. Szatmárnémeti 1908. aug 27. Tankóczy rendőrőkapitány.

Képzőművészeti és iparművészeti tanfolyam. A folyó tanév október havában a város áldozatkészségével és támogatásával a „Képző- és Iparművészeti tanfolyam“ megnyílik. Tájékoztatásul minden érdeklődőnek közöljük a szervezési szabályzatból a következőket: A) „A tanfolyam magán jellegű s mint ilyen, semmi nemü bizonyítványt nem adhat.“ (4. §.) B) „A tanfolyam 3 rendes és egy produktív jellegű tanfélévből áll. Egy-egy tanfélév 4 hónapos.“ (8. §.) C) Tantárgyak: a) Alakrajz (fej és alak rajzolása és festése), b) esendélet és tájkép rajzolása és festése, c) Sik díszítmények, himzés és kiválás tervezés és gyakorlati kivitel és d) ipari tárgyak tervezése és gyakorlati kivitele. (9. §.) D) Az előre megállapított órarend még szeptember hóban közzétételik. Hetenkint minden tárgy 2—2 órában fog gyakoroltatni. (10. §.) E) A tandíj havonként 10 kor., mely mindenkor előre, az első hónapi tandíj pedig a beiratáskor, a beiratási díjjal (1 kor.) együtt fizetendő. Tandíjfizetés alól

UJ RUHA-ÜZLET!

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron,
Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

kész férfi-, női- és
gyermekruha-üzlete,

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy választékban kaphatók férfi-öltönyök, felöltők, utazóbundák, különféle gyermekruhák, valamint dús választékban a legegészségesebb női kabátzikkok.

senki sem menthető fel. Kilépés esetén a befizetett tandíj vissza nem fizethető. (11. §) F) Növendék lehet férfi vagy nő, felnőtt vagy fiatal (tanuló is). A felvételnél semmi képesítés nem kívántatik. (12. §) G) Minden növendéknek saját ellátására csak rajzeszközöket kell beszereznie, állványt és modellt a tanfolyam maga nyújt. Egy vagy két tárgyra külön beiratkozni vagy eljárni nem lehet. (13. §) — Beiratkozni lehet szeptember hó 15—25-ig, d. e. 10—12-ig *Kiszely* Árpád szakiskolai tanárnál, Fogarassy-ház II. em., Szakiskola. Tanterem a kath. főgimn. rajzterme.

Perecseny ünnepe. A perecsenyi új r. kath. templomot vasárnap délelőtt szentelte fel *Benkő* József ungi főesperes, ungvári apát-plébános. Az ünnepi szent beszében ezen fiókhegyház lelkésze, *Ádámkovics* Jenő nagybereznai plébános, hálás szavakkal emlékezett meg dr. *Bantlin* Ágoston gyártulajdonosról, ki a 650 lelket számláló s jórészen gyárimunkásokból álló rk. népnek való megerősítése végett 10 ezer korona adományával pár év előtt megvetette alapját a most megáldott új templomnak, amely az első rk. szentegyház itten, továbbá bold. *Meszlényi* püspökről, ki 9 ezer koronát adományozott. Tekintélyes adományokkal a költségek fedezéséhez járult még a jelenlegi püspök ur továbbá: *Kádár*, *Hehelein* és *Lessenyey* praelátus-kanonokok, a földmívelési és vallásügyi miniszterek és végre a perecsenyi rk. hívek 4 ezer koronával. A szentelési ünnepen megjelentek a vármegye képviselőiben *Lőrinczy* alispán és a helybeli szolgabíró, a *Bantlin* gyár képviselőiben *Rohn* Szeverin igazgató, *Bernhardt* gyári tisztviselő, a kincstári erdészeti főtitkár, továbbá a helybeli és vidéki intelligencia főleg Ungvárról; a vallásos nép pedig messze vidékről gyalog és vonaton zarándokolt a ritka alkalomra ide, úgy hogy a 2200 lakosú *Perecseny* e napon mozgalmas látványt nyújtott. A templomot *Hámos* és *Szuhanek* ungvári építész-vállalkozók az általok készített terv szerint izléses román stílusban építették. Nagy feltűnést keltett az ünnepi szentmisén azon aranyhímezési egyházi ornátus, melylyel gróf *Török* *Hermin* ajándékozta meg az új templomot. A szentelést 60 terítékű fényes ebéd követte.

Elmaradnak az ellenőrzési szemlék.

A honvédelmi miniszter rendelete szerint az idén a szokásos ellenőrzési szemlék a legénységi állománynál elmaradnak, ellenben a tisztii ellenőrzési szemlék az idén is megfognak tartatni.

Vendéglő átvétel. *Márkus* Sándor, ki régebbi idő óta a „Pannónia” főpinczéjére volt, átvette városunk legrégebbi szállodáját: a *Károlyi* házat s azt teljesen újonnan átalakította. Most, hogy ily kitűnő kezekbe került a *Károlyi*-ház, mindenesetre vissza fogja szerezni azt a régi jó hírnevét, mikor is a vidéki intelligencia állandó szállodája volt.

Megyegyülés. Szatmárvármegye törvényhatósági bizottsága szeptember hó 11-én d. e. fél 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

Tanítók segítsége. A tanfelügyelőség most már minden tanítótól megkívánja a részletes tanítás tervezetét. Ebben a munkájában kívánt *Hoffmann* József szatmári tanító segítségére lenni a tanítói karnak, amikor nagy iv alakban kiállított, falra felfüggeszhető, hónapokra és hetekre felosztott „Részletes Tanítás-Tervezetet” készített. Kapható: *Huszár Aladár* könyvkereskedésében Szatmáron. Bármely osztályé 30 fill. (vidékieknek még 10 fill. portóköltés). Mind a hat osztályé 1 kor. 50 fill. bérmentve. Az összeg előre küldendő be utalványon vagy bélyegeken.

Vesztett kutyák Felsőbányán. Rettenetes pusztítást vitt véghez Felsőbányán egy vesztett kutya. Tizenként embert mart meg s esupán három napi üldözés után sikerült a fene vadat lelőni. A megmart embereket azonnal a Pasteur intézetbe szállították, hova maga a városi főorvos, dr. *Csusz* *Károly* is kénytelen volt fölutazni, mert az első segélynyújtások alkalmával kezét megfertőztette. A városi hatóság a legerősebb intézkedéseket tette meg a kutyák kiirtására.

Tűzvész pusztított a minap *Pátyod* községben, melynek négy ház összes melléképületeivel együtt esett áldozatul.

Büntetés elől Jeruzsálembe. Miután Amerikában már ugys sok a törvényelől bujkáló elem, *Bernstein* *Sámuel* volt felsőgerébni fuvaros és téglagyáros több rendbeli család és váltóhamisítással terhelten új otthonát Jeruzsálemet választotta.

A vörös május ára. Azért a tengernyi pénzért, mit a szocialdemokraták a *Jakabok* fentartására fizetni szoktak, meg volt nekik engedve sőt parancsolva, hogy május elsején országsszerte tomboljanak s „Inség, nyomor velünk” alkalomszerű dal akkordjai mellett 3—4 heti keresetüket verjék el leig vagy a *Mózi* zsidónál. Ekkor az egész országban szünetel a munka. A keresk. miniszterium érdekes kimutatást közöl róla, mily drága mulatság szokott lenni az a vörös május. A folyó évben, bár a munkásság óriási száma ott hagyta már a szocialdemokraták földi menyországát, 160 ezer koronát tett ki az ipar- és bányászatnál a május elsei kereset veszteség.

KÜLÖNFÉLÉK.

A szatmári egyházmegye papjainak legújabb (tréfás) névsora. *Dunai*, *Rónai*, *Báthory*, *Krasznay*, *Patay*, *Pataki*, *Szatmári*, *Veszprémy*, *Surányi*, *Kőrösi*, *Kőszegi*, *Vári*, *Irinyi*, *Ilosvay*, *Szalay*, *Tahy*, *Szögyényi*, *Erdőssy*, *Gálffy*, *Buzinkay*, *Perényi*, *Tótfalussy*, *Ternyey*, *Sepsy*, *Szentgyörgyi* *Jordán*, *Pály*, *Zsettkéy*, *Bagossy*, *Polányi*, *Bakkay*, *Hirly*, *Szentmihályi*. — *Forgách*, *Láng* (3), *Felhő*, *Boross*, *Pajor*, *Fölkel*, *Csató*, *Jóna*, *Barton*, *Benkő*, *Bötsch*, *Könes*, *Erni*.

Orosz, *Tóth*, *Török*, *Horváth*, *Lengyel*, *Székely*. — *Szabó* (3), *Molnár*, *Kerekes*, *Kádár*, *Kertész*, *Bodnár*, *Kovács*, *Szűcs*, *Varga*, *Takács*, *Pásztor* (2), *Juhász*, *Lovász*, *Vadász*, *Csókás*. — *Antal*, *Vilmos*, *Tamás*, *Ágoston*, *Kaufmann*, *Holezmann*, *Czirmermann*, *Czier*, *Czireizer*, *Binder*, *Miller*, *Müller*, (2),

Hungréder, *Fibiger*, *Hofbauer*, *Reiser*, *Unger*, *Haller*, *Schwegler* (8), *Reiter*, *Koller*, *Richter*, *Knauer*, *Kirchmajer*, *Ettinger*, *Rokk*, *Schmiedt*, *Wolkenberg*, *Schmelez*, *Einholz*, *Ekkel*, *Fechtél*, *Frank*, *Uhl*, *Ulferth*, *Bart*, *Schubert*.

Ratkovszki (2), *Hrabovszky*, *Sirulszky*, *Fialkovszky*, *Matlaszkovszky*, *Zahoránszky*, *Kursinszki*, *Lahocsinszky*.

Aúamkovich, *Mandics*, *Jaklovics*, *Glazarovics*, *Kumpánek*, *Vodicska*, *Hudecz*, *Blažsek*, *Vanyek*, *Vajtkó*, *Bohus*, *Szvoboda*, *Szlovik*, *Pehám*, *Pilez*.

Horatiusz, *Fásztusz*, *Kompsz*, *Kaisz*, *Makár*, *Boschetti*, *Schoket*, *Hehelein*, *Hámon*, *Moldován*, *Soltész* (2), *Pemp*, *Haugg*, *Kosztra*, *Csehticzky*, *Kuliffay*, *Krosnyiczky*, *Irsik*, *Szártorisz*, *Sirola*.

Jegyzet. Ez összeállításból kitűnik, hogy a szatmári egyházmegye papjainak fele magyar hangzású névvel bír, melyek között sok új, de sok ősi név. E magyar nevek közül sokan több nemzetiséget képviselnek, még többen különféle iparágakat, foglalkozást és keresztneveket, egypáran színvegyületet képeznek.

Magyar után legnagyobb számmal vannak németek, aztán szlávok, de képviselve van a latin, görög, talián, francia stb.

Püspökünk nincs a nevek között, ő a névsorban magában keresendő: megkezdte a sort, mint papjainak feje, vezére, közöttük van, mint lelki fiainak jószágos atyja és bezárja a sort, mint e válogatott nyájnak hűséges pásztora.

Özv. *Lauf* Józsefné és *Fia*

szobafestő Szatmár, József kir. herceg-u. 14 sz.

35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolást és minden e szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olcsó árak mellett. Szíves pártfogást kér özv. *Lauf* *Józsefné* és *Fia*.

Üzlet átvétel. A *Néhma* *Lajos* Józser kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olcsóbban szerezhetjük be kávé szükségletünket mint bár hol.

Hangszer üzlet!

Szalai Simon

hangszer és zongorakészítő s hangoló

Szatmár, Kazinczy-u. 14.
Guttman-palota.

Járványok fellépésénél, midőn magunkat abszolút tiszta ivóvíz által kell a fertőzéstől óvni, a tiszta gránitziklából eredő **Mattoni** *Giesshübl*i igen ajánlatos.

Kölesön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletben a magyar irodalom régi és legújabb jeles íróinak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák** *Bálint*.

Használt tankönyveket fél árban ajánlom a t. szülők és tanuló ifjúság figyelmébe

LÓVY MIKSA könyvkereskedő Szatmár, Deák-tér, Főtőzsde mellett.

Aki egy jó varrógépet óhajt venni, az forduljon teljes bizalommal **Hammer Ignácz műszerészhez Szatmár, Battyhányi-utoza 1-ső sz.,** mert mint értesültünk, megszerezte a világhírű „Pfaff“ gépek egyedüli képviselőjét és ez maga is már a legnagyobb biznosítékot nyújtja arra, hogy egy kitűnő varrógépet kap az, aki nála szerezi be ezen cikkben a szükségletét.

Értesítés. Ertesitem a m. t. közönséget, hogy **ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat** Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór**

Weisz Zoltán modern könyv-, zenemű- és papirkereskedését a Gutman-palota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes David** mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Nyilttér.

E rovat alatt közöltékért nem felelős a szerk.

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
szőlőszőlő-égyéves
SAVANYUVIZ

A dugó egéssé
sokféle infectiosus
bajtól; a pusztá
gránitaxiklából
fakad.
Több epidémiánál fényesen bevált.

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Árlejtési hirdetés.

A szatmári kir. kath. főgimnázium Pázmány-konviktusának építésére szükséges föld, kőműves és elhelyező, ács, cserepes, bádogos, kőfaragó, vas, burkoló, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, kályhás, szobafestő, redőny, vízvezeték és esatornázás, villanyvilágítás munkákra árlejtést hirdet.

Költségvetési példányok a kir. kath. főgimnázium igazgatóságánál Szatmár-Németiben, vagy Földes Ede és Scheiber Miklós tervező műépítészeknél VIII., Népszínház-u. 22. Budapest — kaphatók. Ajánlat csak is együttesen az összes munkanemekre tehető, zárt borítékban a kir. kath. főgimnázium igazgatóságához Szatmár-Németiben nyújtandók be legkésőbb **1908. szeptember 14-ig.** Később érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlatokat az Építő bizottság bontja fel s azok felett szabadon határoz.

Szatmár-Németi, 1908. aug. 31.

Ratkovszki Pál

főgimn. igazgató.

Használt tankönyvek

az összes iskolákba

félárban, rajzeszközök, vonalzó, rajztömbök, füzetek, valamint mindentéle **papír-, író-, rajz- és festőszerek legolcsóbb árban kaphatók**

Huszár Aladár

könyv- és papirkereskedésében

Szatmár, Deák-tér 9. sz.

FABIAN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete **SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám.**

Sürgönyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: **148.** Ajánl menyasszonyi, béli és névnapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszitményeket. — Cseropes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

Szálloda, étterem és kávéház megnyitás! ..

Értesitem Szatmár város és vidéke m. t. közönségét, hogy a

Károlyi-Szállodát

átvettem és azt **folyó hó 5-ikén szombaton,**

ünnepélyesen megnyitom.

Felhívom a m. t. közönség b. figyelmét az újonnan átalakított és fényesen berendezett **kávéházra,** hol is kitűnő tekeasztalokról gondoskodtam. — Izletes ételek, szakszerűen kezelt borok és mindig frissen csapolt sör, a nap bármely szakában kapható, nemkülönben kitűnő zónareggelik.

Havi abonensek elfogadtatnak.

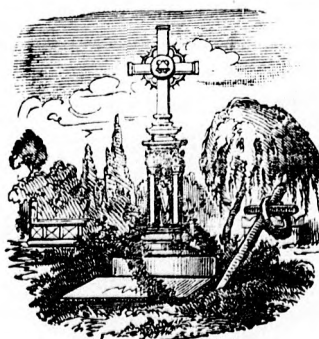
Elvállalok **lakodalmakat és társasvacsorákat.** — Társaságok részére külön helyiségekkel (schambrészeperé) rendelkezem. — A m. t. közönség szíves pártfogását kérve, kitűnő tisztelettel:

Márkus Sándor,
vendéglős.

Kitűnő tekepálya!

Fogorvosi műtermem

és lakásom a **Lévay-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben).** **Kiváló tisztelettel BAKCSY, fogorvos**

FÜLÖP és ZINGER sirkőnagyraktáraik

Szatmár — Nagykároly.

Ajánlják sirkőveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér cararra, fekete Schvéd granit, sziléziai szürke granit, Porphir és Labrador kövekből. **Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvést és aranyozást bámulatos olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.**

Sírszegélyek, vasrácsok, uti keresztek a legnagyobb választékban, állandóan raktáron vannak. :: ::

Óriási választék márványlapokban. Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve. **Sürgönyeim: FÜLÖP kőfaragó Szatmár. ::**

A szatmár-németi összes iskolák nagytisztelteti igazgatói által az 1908-9. tanévre előírt

valamint: **szótárak, térképek, hangjegyek, rajztömbök, füzetek, táskák stb.**

minden létező kivitelben, a **legelőnyösebben** nálam szerezhetők be. — Kész szolgálattal és hazafiai tisztelettel:

WEISZ ZOLTÁN könyvárúháza, zeneműraktára és papirkereskedése **Szatmár-Németi.**
a ref. főgimnáziummal szemben; a kir. kath. főgimn. közelében

Üzleti évi jövedelmem egy megállapított hányadának jótékonykezeltre való fordítása folytán, a szegényebb sorsu érdemes tanulók, az illető intézet utján, általam is, anyagi segítyen részesülnek.

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,
tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű czipők és oszlmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Kereszties András-féle ház aki dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte,** és a kinek áruinak oszmisság dolgában is párját ritkítja

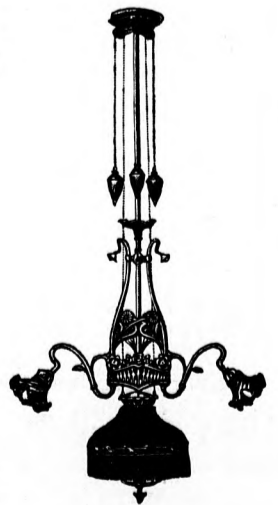
Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-árusükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai főüzletében

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozásul:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „
Csiszolt kristály üvegből különböző diszitással	Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb	Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól
Boros „ 6 „ K 1.30-tól	Csigaszervezetű diszes függő lámpa 5.80-tól

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos oszllárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségó drbja 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyyszerűbbtől a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürinbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Mielőtt személy, jelzalog, vagy építési .. ..

KÖLCSÖN

íránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST
IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stílusban.

:: Üveg czimtblák készítése ::